

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa P. P.

przeciwko Centrum Onkologii (...) w L.

o odszkodowanie za naruszenie zasad równego traktowania w zatrudnieniu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 22
października 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt III APa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 3 czerwca 2019 r. oddalił apelację
pозwanego Centrum Onkologii (...) w L. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 7
września 2018 r., który zasądził powodowi P. P. 100.465,63 zł z odsetkami tytułem
odszkodowania za nierówne traktowanie w zakresie wynagrodzenia.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na
istotne zagadnienie prawne – czy w przypadku stwierdzenia podstaw do
zasądzenia odszkodowania za naruszenie zasady równych praw pracowników z
tytułu jednakowego wypełniania takich samych obowiązków na podstawie art. 471
k.c. w zw. z art. 300 k.p., miarodajną przy ustalaniu wysokości szkody i należnego
odszkodowania jest wysokość średnich wynagrodzeń pracowników czy pracownika
otrzymującego najwyższe wynagrodzenie, a wypełniających jednakowo takie same
obowiązki?

W uzasadnieniu skarżący odwołał się do regulacji z art. 11² k.p., art. 471 k.c. w zw. z art. 300 k.p. oraz zasady kompensaty szkody z art. 361 § 2 k.c. Zauważył, że orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest jednolite – wyroki z 22 marca 2016 r., II PK 29/15, z 17 kwietnia 2018 r., II PK 37/17, z 14 marca 2019 r., II PK 310/17. W pierwszym wyroku uznano, że wynagrodzenie powoda należało ustalić na najwyższym możliwym poziomie, gdyż przemawia za tym zasada uprzywilejowania pracownika i obowiązek niedyskryminacyjnego ustalenia nowych warunków zatrudnienia, natomiast ustalenie wynagrodzenia według niższych stawek nie usunęłoby stanu nierówności (II PK 29/15). W dwóch ostatnich wyrokach stwierdzono, że adekwatnym odszkodowaniem do poniesionej szkody jest kwota stanowiąca różnicę w wynagrodzeniu za pracę, przy przyjęciu średniego wynagrodzenia otrzymywanego przez innych pracowników zajmujących identyczne stanowiska służbowe (II PK 37/17) oraz, że szkodę stanowi różnica pomiędzy wynagrodzeniem uzyskiwanym przez powoda a uśrednionym wynagrodzeniem z grupy porównywalnej (II PK 310/17). Na ustalenie odszkodowania na podstawie uśrednionego wynagrodzenia, obliczonego na podstawie wynagrodzeń otrzymywanych przez pozostałych pracowników zajmujących równorzędne stanowiska wskazał też Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 29 października 2014 r., III APa 16/14.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Skarżący odwołuje się we wniosku tylko do pierwszej podstawy przedsądu, czyli do istotnego zagadnienia prawnego z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Przesłanka ta nie spełnia się z następujących przyczyn.

Sformułowane we wniosku zagadnienie nie ma rangi istotnego zagadnienia prawnego, gdyż odpowiedź nie wykracza poza zwykłą wykładnię prawa.

Potwierdza to powołane we wniosku orzecznictwo.

Po części miałyby wynikać z niego niejednolite stanowisko Sądów, jednak skarżący nie odwołuje się do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., czyli

wniosku nie łączy z rozbieżnością w orzecznictwie Sądów na gruncie kwalifikowanej potrzeby wykładni określonego przepisu prawa. Rozbieżność taka nie występuje, gdyż wówczas Sąd Najwyższy niejako z urzędu podjąłby uchwałę w składzie powiększonym dla ujednolicenia orzecznictwa.

Wykładnia i stosowanie prawa należą w pierwszej kolejności do sądów powszechnych. Sąd Najwyższy ocenia rozstrzygnięcia w ramach zarzutów kasacyjnych. Nie wydaje wiążących wytycznych ani zaleceń generalnych dla sądów powszechnych. Zasada kompensaty szkody nie jest też nowa w systemie prawa. Ma już swoje orzecznictwo oraz opracowania w doktrynie. Skarżący nie przedstawił szerszej analizy, prócz wskazania na określone wyroki i nie wykazał, iżby występowało istotne zagadnienie prawne. Już tylko na podstawie wybranych przez skarżącego kilku wyroków nie można stwierdzić, że rozstrzygnięcia nie mieszczą się w granicach dopuszczalnej wykładni art. 361 § 2 k.c.

W sprawie ważniejsze jest jednak to, że zgłoszone zagadnienie jest bezprzedmiotowe w tej sprawie, gdyż odszkodowania nie ustalono na podstawie zarobków innych pracowników, a tylko na podstawie wynagrodzenia powoda. Czynnikiem zmiennym jest wartość 35% lub 45% odnoszona do dodatku funkcyjnego liczonego od jego wynagrodzenia. Sąd przyjął bowiem, że ma prawo do takich wartości w miejsce dodatku funkcyjnego 20%. Odszkodowanie nie jest więc pochodną średnich wynagrodzeń innych pracowników, lecz samej zasady, czyli sporu o prawo do wyższego dodatku. Obrazuje to sposób wyliczenia odszkodowania (str. 19 i 31 uzasadnienia wyrok Sądu Apelacyjnego). W sprawie przyjęto bowiem, że dodatek funkcyjny powoda powinien pozostawać na takim samym poziomie, jak innych lekarzy kierujących oddziałami. Tak też wskazano w uzasadnieniu wyroku – *„Wbrew twierdzeniom pozwanego w sprawie zostały przeprowadzone dowody, które wskazywały, że pozwany nienależycie wykonywał swoje zobowiązania, albowiem nie płacił powodowi wynagrodzenia w postaci dodatku funkcyjnego w takiej wysokości jaka wynikała z regulaminu wynagradzania. Powód w okresie do 1 lipca 2015 roku powinien otrzymywać 35% dodatku funkcyjnego a od 1 lipca 2015 roku 45% dodatku funkcyjnego liczonego od wynagrodzenia”*. Potwierdza to, że przedmiot zagadnienia (pytania) rozmija się ze sposobem ustalenia odszkodowania. Analiza ta wykracza też ponad potrzebę

argumentacji, gdyż skarżący nie obwołuje się we wniosku do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jako w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Nie uwzględniono wniosku powoda o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, gdyż odpowiedź na skargę kasacyjną została wniesiona po terminie dwutygodniowym określonym w art. 398⁷ § 1 k.p.c. Powód odpis skargi kasacyjnej otrzymał 27 września 2019 r. Natomiast odpowiedź na skargę ma datę 27 stycznia 2020 r. i w tym dniu została nadana przesyłką pocztową.